

слободе су произашле из једне нове доктрине или теорије о друштвеној солидарности и социјалној правди, али и нове и промењене улоге државе која уместо класне постаје све више социјална организација са развијеним социјалним функцијама. Таква социјална држава сада треба подједнако да брине за све грађане, да им омогући да имају једнаке шансе и могућности за остварење својих иницијатива и активности. Она је такође и позвана да у интересу правде и друштвене солидарности интервенише у друштвеном, односно привредном животу и односима и то тако што ће заштитити оне који су слабији и незаштићени. Вајмарски устав је знатно проширио и обогатио људска права и слободе јер је садржавао обиман одељак – Други део, под називом: „Основна права и дужности Немаца” али их је и изразио на нов начин који је значајно напуштање старе индивидуалистичке концепције о правима и слободама. То пре свега важи за својину која више није свето и неограничено право, него добија и социјалну функцију због које обавезује свог титулара да њеним коришћењем доприноси општем интересу. Обимну материју људских права и слобода Устав систематизује у неколико одељака (по врстама права) и то на оне који се односе на појединца, друштвени живот, религију и верске заједнице образовање и школе и привредни живот. Поред већ познатих класичних личних и политичких права (једнакости пред законом, слободе личности, кретања, тајности писма, слободе изражавања мишљења, слободе штампе, зборовна удруживања и др.), овај Устав је предвидео читав низ нових права и слобода у сфери брачног и породичног живота (заштита брака, омладине, породице), образовања и верског живота (зајамчујући слободу наставе уз надзор државе, постојање јавних и других школа и др. као и слободу вере, аутономију верских заједница) а нарочита пажња је посвећена привредној сфери и економским и социјалним правима која из ње настају.

Уз класична економска права (својине, наслеђа), Вајмарски устав гарантује спектар права у области рада: слободу удруживања, право осигурања радника у случају старости, инвалидности и несталности живота, право радника да сарађује са послодавцем на доношењу прописа о условима рада и надница а нарочито право да управљају предузећем и буду представљени у радничком савету предузећа, среза и Рајха.

Поред напредних демократских држава и устава између два светска рата (Вајмарске Немачке, Аустрије, Пољске и др.) који су обогатили ризницу људских права и слобода, у то време се појављују и неке ауторитарне,